

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ДЕНТАЛНА, ОРАЛНА И ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ

1. Асептика и антисептика в оралната и лицево-челюстната хирургия – определение и методи на стерилизация; хирургична инфекция; профилактика на раневата и въздушно-капковата инфекция; подготовка на ръцете на хирурга и на оперативното поле за хирургични интервенции.
2. Клинична анатомия на лицево-челюстната област: инервация (V2, V3, VII ЧМН – ход, клонове, зони на инервация); кости формиращи лицевия скелет; дъвкателни мускули (m.masseter, m.pterygoideuslateralis, m.pterygoideusmedialis, m.temporalis – залавни места, инервация, кръвоснабдяване, функция).
3. Клинична анатомия на лицево-челюстната област: кръвоснабдяване (клонове и зони на кръвоснабдяване на външната каротидна артерия, максиларната артерия, лицевата артерия, лингвалната артерия и лицевата вена); лимфна система (групи лимфни възли в ЛЧО, анатомични граници и зони на дренаж).
4. Основни хирургични манипулации: инцизии, зашиване на рани, шевни материали, видове шевове, кюретаж, дренаж, тампониране, пункция.
5. Изследване на болните в оралната и лицево-челюстната хирургия: цел на клиничното изследване; анамнеза (части на анамнезата); диагноза (видове диагнози); прогноза; изследване на общия статус. Параклинични изследвания (референтни стойности на: хемоглобин, хематокрит, еритроцити, тромбоцити, левкоцити, диференциално броене на левкоцити, СУЕ, CRP, време на кръвене, време на съсирване, протромбиново време, тромбиново време, INR, кръвна захар, калий, натрий, рН, креатинин, урея).
6. Локална анестезия в лицево-челюстната област – показания, анатомични предпоставки, зона на въвеждане на иглата, ход, целеви пункт, дълбочина на въвеждане, зона на обезболяване при: терминална, интралигаментарна, туберална, палатинална, инфраорбитална, назопалатинална, долночелюстна проводна анестезия (методи на Старобински, Вайсбрем, Гоу-Гейтс, Акинози-Вазирани, Ла Гуардия).
7. Видове локални анестетици и техният метаболизъм (представители на амидни и естерни анестетици). Механизъм на действие и максимално допустими дози на локалните анестетици. Вазоконстриктори – приложение и максимални дози при местно обезболяване. Местна анестезия при здрави и пациенти с придружаващи заболявания – диабет, хипертонична болест, пациенти с преживян инфаркт на миокарда или мозъчен инсулт.
8. Усложнения при локална анестезия – местни и общи. Профилактика и основни принципи на лечението им.
9. Местна анестезия при деца – особености при техниките на изпълнение, максимално допустими дози за деца със и без вазоконстриктор.
10. Подготовка на болните с придружаващи заболявания (сърдечно-съдови заболявания, болни на антикоагулантна и антиагрегантна терапия, диабети др.) за анестезия, екстракция на зъби и други хирургични интервенции в устната кухина.

11. Спешни състояния в денталната медицина: синкоп, колапс, анафилактичен шок, хипогликемия, асфиксия, кръвоизлив. Кардио-пулмонална ресусцитация, кониотомия. Поведение на лекаря по дентална медицина.
12. Затруднен пробив и ретенция на зъбите. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение на усложненията при прорязването на зъбите. Предпоставки за затруднен пробив на долните молари и показания за екстракция на ретинирани мъдrecи. Усложнения.
13. Остри периодонтити. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения и профилактика.
14. Хронични периодонтити. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения и профилактика.
15. Периостити на челюстните и лицеви кости. Етиология, патогенеза, класификация, клиника, диференциална диагноза, лечение.
16. Одонтогенни кисти на челюстите. Класификация. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза и диференциална диагноза на: радикулярна, резидуална киста, одонтогенна кератокиста, фоликуларна одонтогенна киста, пародонтална киста. Хирургично лечение на челюстните кисти. Усложнения.
17. Неодонтогенни кисти на челюстите. Класификация. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза и диференциална диагноза на: глобуло-максиларна киста, киста на назо-палатиналния канал, медианна киста на максилата и на мандибулата. Хирургично лечение на челюстните кисти. Усложнения.
18. Кисти на меките тъкани в ЛЧО. Класификация. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение на: мукоцеле, ранула, гингивална киста, епидермоидна киста, атерома, латерална имедианна шийна киста. Усложнения.
19. Абсцес и флегмон на инфраорбиталната област и абсцес на кучешката ямка – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
20. Абсцес и флегмон на бузата – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
21. Флегмон на инфратемпоралната и темпоралната области – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
22. Флегмон на орбиталната област – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
23. Абсцес на челюстно-езичната гънка и подезичната област – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.

24. Абсцес и флегмон на субмандибуларната и субменталната ложи – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
25. Флегмон на пода на устната кухина. Ангина vonLudwig – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
26. Перимандибуларен абсцес – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
27. Абсцес и флегмонна субмасетериалното пространство – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
28. Абсцес и флегмон на ретромандибуларната област– топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
29. Абсцес и флегмон на птеригомандибуларнотои парафарингеалното пространства – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
30. Абсцес на твърдото небце. Абсцес и флегмон на езика – топографска и хирургична анатомия, граници на анатомичното пространство, важни структури, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
31. Некротизиращфасциит – етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
32. Заболявания на лимфните възли и лимфните съдове в лицево-челюстната област. Остри и хронични лимфаденити. Класификация, топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
33. Остеомиелити на челюстните кости. Класификация. Остър одонтогененостеомиелит – етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
34. Остеомиелити на челюстните кости. Класификация. Хроничен одонтогененостеомиелит – етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
35. Остеомиелити на челюстните кости. Класификация. Травматичен и хроничен склерозиращ остеомиелит – етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.

36. Синусити от одонтогенен произход: остър и хроничен одонтогенен синусит. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения. Перфорация на максиларния синус, oro-антрална комуникация, попадане на корен в максиларния синус.
37. Специфични хронични грануломатозни заболявания в лицево-челюстната област: актиномикоза, сифилис и туберкулоза. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
38. Усложнения на одонтогенните възпалителни заболявания: сепсис, медиастенит, тромбофлебит на синус кавернозус. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
39. Медикаментозно лечение на възпалителните заболявания в ЛЧО: принципи, индикации и усложнения. Дози и форма за възрастни и деца при: перорални АБ (Amoxicillin, Ampicillin, Augmentin, Azithromycin, Clarithromycin, Midecamycin, Lincomycin, Clindamycin, Ciprofloxacin, Levofloxacin, Moxifloxacin, Cefadroxil, Cefalexin, Cefuroxim, Cefixime); НСПВС (ибупрофен, нимезулид, парацетамол, метамизол натрий); кортикостероиди (метилпреднизолон, дексаметазон); антихистамини (хлоропирамин, лоратадин, деслоратадин, левоцетиризин).
40. Хирургично лечение на пародонталните заболявания. Гингивектомия, кюретаж, пародонтална ламба (Widman, нерепозиционирано, апикално преместено): същност, индикации и техники на изпълнение.
41. Акутни сиалoadенити и сиалодохити. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
42. Хронични сиалoadенити. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение. Усложнения.
43. Обструктивни болести на слюнчените жлези: слюнчно-каменна болест, кисти и фистули на слюнчените жлези. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
44. Системни заболявания и свързаните с тях промени на слюнчените жлези (сиалози). Сиалози при саркоидоза. Синдром на Хеерфорд. Доброкачествени лимфоепителиални лезии. Некротизираща сиалометаплазия.
45. Болест и синдром на Микулич. Синдром на Съогрен. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
46. Болести на ТМС: неспецифични артрити на долночелюстната става (остри и хронични), ревматоиден артрит – етиология, клиника, параклиника, диференциална диагноза и лечение.
47. Болести на ТМС: артрози – етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
48. Болести на ТМС: луксации и сублуксации – класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
49. Болести на ТМС: анкилози – класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.

50. Заболявания, свързани с дъвкателните мускули и други структури в оро-фациалната област (фасции, лигаменти и др.): контрактури на долната челюст, МДБС, синдром на Костен. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, хирургично и медикаментозно лечение.
51. Заболявания на черепно-мозъчните нерви: невралгия на троичния и глософарингеалния нерв. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
52. Заболявания на черепно-мозъчните нерви: лицеви парализи (простудна, травматична, при тумори в ЛЧО, парализа на Бел и други). Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
53. Травми в лицево-челюстната област. Общи сведения. Класификация.
54. Травми на меките тъкани: рани (видове, хирургична обработка и зарастване на раните).
55. Травми на зъбите и околозъбните тъкани. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
56. Фрактури на долната челюст. Етиология, класификация (видове размествания на фрагментите и посока на теглене на дъвкателните мускули), клиника (патогномонични и вторични симптоми на долночелюстните фрактури; клинична картина при фрактури на алвеоларния гребен, в областта на симфизата, на страничния отдел, на ъгъла, на клона, на ставния израстък и на короноидния израстък на долната челюст), параклиника, диференциална диагноза. Усложнения. Изследване на болен с долночелюстна фрактура.
57. Ортопедични и хирургични методи за лечение на долночелюстните фрактури. Индикации и принципи.
58. Фрактури на горната челюст. Етиология, класификация (частични и тотални фрактури), клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза индикации и принципи на лечение.
59. Фрактури на ябълчната кост и дъга. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, индикации и принципи на лечение
60. Фрактури на носните кости. Топографска анатомия, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, индикации и принципи на лечение.
61. Особенности в клиничното протичане, диагностиката и лечението на фрактурите в лицево-челюстната област в детска възраст.
62. Пренеоплазии в ЛЧО: на кожата и устните. Класификация. Сенилнакератоza, актиничнакератоza, актиниченхейлит, нодуларенпредрак на вермилиона, преанцерозен абразивен хейлит на Манганоти – етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
63. Пренеоплазии в ЛЧО: на лигавицата в устната кухина. Класификация. Левкоплакия, еритроплакия, лихенпланус – определение, етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
64. Доброкачествени тумори в ЛЧО: на устната лигавица и меките тъкани. Папилом, верука, фибром, хемангиом, лимфангиом, липом – определение, етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.

65. Доброкачествени тумори на челюстните и лицевите кости. Класификация.Остеом, остеобластокластом, осифициращфибром, гигантоклетъчен гранулом на челюстите – клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
66. Тумороподобни заболявания в лицево-челюстната област.Аневризмална костна киста, солитарна костна киста, кафяв тумор при хиперпаратиреоидизъм и фибрознадисплазия – етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
67. Епулиди. Класификация, етиология, клиника, параклинични изследвания, лечение.
68. Злокачествени тумори на кожата на лицето: базоцелуларен и спиноцелуларен карцином. Класификация, биологично поведение, клиника, диагноза, диференциална диагноза и принципи на лечение.
69. Малигненмеланом на кожата и оралната лигавица. Етиология, клинични форми, биологично поведение,клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
70. Злокачествени мезенхимнитумори на меките тъкани. Видове, клиника, параклиника, диференциална диагноза, лечение.
71. Злокачествени тумори на челюстните и лицевите кости: остеогененсарком, карцином на горната и долната челюсти – клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и принципи на лечение.
72. Плоскоклетъчен карцином на устната кухина. Онкоанатомични локализации: карцином на устните, езика, пода на устната кухина, букалната лигавица, гингивата, твърдото небце. Етиологични фактори, клинична картина, биологично поведение, диагноза, диференциална диагноза и принципи на лечение.
73. Доброкачествени тумори наголемите слюнчени жлези. Класификация.Плеоморфенаденом, тумор на Вартин – клиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
74. Злокачествени тумори наголемите и малките слюнчени жлези. Класификация. Мукоепидермоиден карцином, аденоиднокистичен карцином, злокачествен плеоморфенаденом – клиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
75. Одонтогенни тумори. Класификация според тъканния произход.Амелобластом, одонтом, цементом –клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
76. Лимфоми– обща характеристика.Ходжкиновилимфоми, Неходжкиновилимфоми и мултипленмиелом – клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение.
77. Лъчеви реакции и усложнения при лечението на болните със злокачествени тумори.Радиодермити, радиоепителиити (мукозити), лъчев кариес, остеорадионекроза– етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диференциална диагноза и лечение.
78. Хирургична подготовка на челюстите за протезиране. Индикации и методи.
79. Костозаместващи материали – класификация. Видове присадки.
80. Имплантология в лицево-челюстната област. Показания и противопоказания за поставяне на различни имплантати. Ранни и късни усложнения при поставянето на имплантати.
81. Придобити дефекти между устната, носната кухина и максиларния синус. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, методи за лечение. Усложнения.

82. Мандибуларни аномалии и деформации. Клиника, диагноза, лечение.
83. Максиларни аномалии и деформации. Клиника, диагноза, лечение.
84. Спомагателни хирургични намеси при зъбно-челюстно-лицеви аномалии и деформации.
85. Вродени цепки на устните. Класификация, етиология, срокове, принципи и методи на хирургично лечение.
86. Цепки на небцето. Класификация, принципи, срокове на оперативно лечение. Основни етапи на оперативното лечение.

Литература:

1. „Лицево-челюстна и орална хирургия” – проф. Р. Угринов, изд. „Киви”, 2006г.
2. „Анатомия на човека” – 14то издание, Вл. Овчаров, В. Ванков, изд. „АРСО”
3. „Фармакотерапевтичен справочник” – 7мо издание, И. Ламбев, И. Крушков, изд. „АРСО”, 2010г.
4. „Contemporary oral and maxillofacial surgery” – James R. Hupp et al., Elsevier, 6th, 7th edition
5. „Peterson’s principles of oral and maxillofacial surgery” – Michael Miloro et al., PMPH-USA, 2nd, 3rd edition
6. „Handbook of local anesthesia” – Stanley Malamed, Elsevier, 6th, 7th edition

ФДМ-София, 2021г.

Ръководител катедра:

Проф. д-р, д-р Павел Станимиров, дм

